

Broj: 03-017-2721/2021
Bihać, 04.03.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PRIMLJENO:			
Organizacija	Područje	Redni broj	Datum prijema
017-49-4		04-03/21	15.03.2021

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Informacija o stanju sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu, dostavlja se;-

Na osnovu člana 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17), u prilogu vam dostavljamo Informaciju o stanju sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 04.03.2021. godine razmatrala i Zaključkom broj: 03-017-2721/2021 primila na znanje Informaciju o stanju sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu, obrađivača Ministarstva unutrašnjih poslova i ista vam se dostavlja na razmatranje.

S poštovanjem,

Prilog: - Informaciju o stanju sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu (6x)

Dostavljeno:
1.Naslovu
2.a/a

PREMIJER KANTONA
mr.sci. Mustafá Ružnić

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/08), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 04.03.2021. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o stanju sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja na području Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu i upućuje se Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-017-2721/2021
Bihać, 04.03.2021. godine

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 9/17), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana _____ 2021.godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o stanju sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja na području Unsko-sanskog kantona za 2020.godinu.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____
Dana: _____ 2021.godine

Zamjenik predsjedavajućeg
Skupštine Unsko-sanskog kantona

Razim Halkić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
MINISTRY OF THE INTERIOR**

UPRAVA POLICIJE

**Broj: 05-04/04-1-30/20
Dana, 19.02.2020.godine**

**INFORMACIJA
O STANJU SIGURNOSTI UČENIKA OD
VRŠNJAČKOG NASILJA
U ŠKOLAMA UNSKO – SANSKOG KANTONA
U 2020.GODINI**

Bihać, februar 2021. godine

SADRŽAJ

I UVOD	3
A - Opća zapažanja o vršnjačkom nasilju	4
II STANJE SIGURNOSTI UČENIKA OD VRŠNJAČKOG NASILJA U ŠKOLAMA UNSKO – SANSKOG KANTONA	6
A - Stanje u 2020. godini	6
III OCJENA STANJA	13
A - Osnovna ocjena	13
B - Rezime	14
C - Prijedlog mjera	14

I – UVOD

Jedno od najčešćih oblika kršenja osnovnih prava i interesa djece jeste nasilje nad djecom i ono predstavlja ozbiljan društveni problem danas. Osnovno pravo svakog djeteta, pravo na život i razvoj, ne samo da je povrijeđeno već i ozbiljno ugroženo različitim oblicima nasilja koje na dijete ostavlja trajne i teške fizičke i psihičke posljedice.

Kako se nasilje dešava svugdje: u učionici, hodnicima, na igralištima, na ulici, u javnom prevozu svi postajemo njegovi svjedoci. Pitanje je da li ga znamo prepoznati, da li činimo dovoljno da ga spriječimo, da pomognemo žrtvi, da se bavimo nasilnikom. Kako se o nasilju mnogo piše, ono je udarna vijest u medijima, pa se smatra da ga ima više nego ranije. Koliko su te procjene tačne, teško je reći bez pravih i sveobuhvatnih istraživanja. S obzirom da se o vršnjačkom nasilju sve više govori što je dobro, samim tim ga je lakše uočiti, prepoznati, spriječiti.

Nasilje među djecom obuhvata širok spektar agresivnih ponašanja koja se događaju među djecom, od rješavanja sukoba nasilnim putem, neprihvatljivog izražavanja ljutnje ili frustracije, do ozbiljnih incidenata uz upotrebu oružja.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povređivanja, a koje se neovisno o mjestu izvršenja može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i odražava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Međutim, moramo istaći, da se policija uglavnom susreće sa posljedicama vršnjačkog nasilja, kada je ono eskaliralo i poprimilo ozbiljnije posljedice.

Za pravilan pristup navedenoj problematici neophodna je stručnost i visok stepen koordinacije između institucija koje se bave istom (ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, ministarstva unutrašnjih poslova, centra za socijalni rad, škola, nevladinih i vladinih organizacija i medija).

Iako je vidljiv napredak, posebno kada su u pitanju edukacije, koje su sve brojnije i raznovrsnije, bitno je napomenuti da se i dalje svi slučajevi vršnjačkog nasilja ne prijavljuju policiji, a lakši oblici rješavaju se na nivou škola, roditelja i centra za socijalni rad. Pojedini oblici se i ne otkriju, jer žrtve iz raznih razloga trpe i prikrivaju nasilje, svjesno trpe maltretiranje i poniženje, što ne omogućava rješavanje ove problematike jer se nasilje produžava i postaje intenzivnije. Istraživanja su pokazala da mnoga djeca (žrtve) ne prijavljuju nasilje, iz razloga što se nasilnici (počinioci) nedovoljno ili nikako ne sankcionišu. I dalje su prisutni strah, zabluda, nedovoljna informiranost i slaba educiranost, kako bi se prije svega nasilje prepoznalo, a što se može prevazići kvalitetnom edukacijom i proaktivnim radom svih nadležnih.

Od strane policijskih službenika, RPZ policajaca početkom 2020.godine, izvršen je obilazak obrazovnih ustanova na području gradova/općina USK, te je organizovano niz sastanaka sa predstavnicima osnovnih i srednjih škola, te su sačinjeni planovi aktivnosti sa ciljem održavanja planskih predavanja u izabranim osnovnim i srednjim školama na USK-a, na temu međuvršnjačkog nasilja i maloljetničke delikvencije. Početkom mjeseca februara i marta predavanja na temu vršnjačkog nasilja su održana od strane RPZ policajaca u osnovnim i srednjim školama na području općine V.Kladuša-prisustvovalo 60 učenika i PS Ključ – prisustvovalo 136 učenika.

Zbog svjetske zdravstvene, higijensko-epidemiološke krize izazvane Corona virusom, COVID 19 policijski službenici u ostalim gradovima/općinama nisu provodili predavanja u vezi međuvršnjačkog nasilja po osnovnim i srednjim školama na području Kantona, a u skladu sa odlukama i preporukama Kriznog štaba nastava se odvijala ON-LINE.

A – Opća zapažanja o vršnjačkom nasilju

Nasilje među vršnjacima u zadnje vrijeme često je zastupljena tema istraživanja, stručnih skupova, televizijskih emisija, novinskih članaka pa i svakidašnjeg razgovora onih koji rade s djecom i mladima.

Kod definiranja pojma vršnjačko nasilje često nailazimo na teškoće. Naime, nasilje je usko povezano s pojmovima kao što su: sukob i zlostavljanje. Nerijetko se sukob smatra nasiljem, iako on to nije. Sukob je posljedica različitosti u mišljenjima, željama, opažanjima, vjerovanjima, stavovima. On je svakodnevan i javlja se na svim mjestima gdje djeca i mladi borave: vrtići, škole, porodica itd.

Vršnjačko nasilje ili nasilje među školskom djecom ili nasilje u školama (bullying) podrazumjeva agresivno ponašanje u kome je namjera da se ugrozi druga osoba. Pored namjere, karakterišu ga nesrazmjer snaga i ponavljanje kroz duže vrijeme. Upravo zbog ponavljanja, treba ga razlikovati od izoliranih lakših slučajeva (oblika) negativnog ponašanja, te šala koje su dio igre ili imaju prijateljsku osnovu.

Zlostavljanje je posebna vrsta nasilja koja traje dulje vrijeme, stalno se iskazuje prema istom pojedincu ili grupi od strane pojedinca ili grupe. Može imati oblik prijetnji, tjelesnih ozljeda, odbacivanja, ruganja, zadirkivanja, ogovaranja, otuđivanja stvari, prenesene agresije prema objektima (vandalizam u školama, pisanje raznih grafita).

Po oblicima razlikujemo direktno i indirektno nasilje, zatim verbalno i fizičko, a imamo i četiri podvrste nasilja i to: psihičko i emocionalno nasilje, seksualno, kulturalno i ekonomsko.

Direktno nasilje se prepoznaje po razmjerno otvorenim i direktnim napadima na žrtvu (ruganje, ponižavanje, vrijeđanje, kritiziranje, naređivanje, naguravanje, udaranje, čupanje), a u indirektno spadaju oblici poput: društvene izolacije, ignoriranja, ogovaranja, nagovaranje drugih da nekome naude.

Fizičko je nasilje ono koje se najlakše uočava, a uključuje: udaranje, štipanje, čupanje, naguravanje i slično. Verbalno nasilje često prati fizičko, a uključuje: vrijeđanje, širenje glasina, zadirkivanje, ismijavanje i sl.

Psihičko i emocionalno nasilje uključuje namjerno isključivanje žrtve iz zajedničkih aktivnosti razreda ili grupe, nazivanje pogrđnim imenima, širenje glasina s ciljem izolacije, oštećivanje djetetovih stvari. Ovim se postupcima djetetu nanosi duševna bol i sramota, seksualno nasilje podrazumijeva neželjeni fizički kontakt, spolno uznemiravanje i dobacivanje, uvredljive komentare, kulturalno nasilje podrazumijeva vrijeđanje na nacionalnoj, religijskoj i rasnoj osnovi i ekonomsko nasilje podrazumijeva krađu i iznuđivanje novca.

U posljednje vrijeme nasilje putem interneta ili mobilnog telefona (cyberbullying) je sve aktuelniji oblik nasilja, a najčešće se odnosi na vrijeđanje, uznemiravanje, slanje prijetećih i uvredljivih poruka, lažno predstavljanje, podsticanje na mržnju i nasilje i sl., a žrtvu navodi na iznošenje ličnih podataka, otkrivanje porodičnih prilika, pristupanje raznim grupama čiji ciljevi mogu biti opasni po dijete.

Ono što ga razlikuje od drugih vrsta nasilja je činjenica da djeca istom mogu biti izložena i tamo gdje su do sada bili potpuno sigurni i da to nasilje, za razliku od drugih, može trajati 24 sata svakog dana u nedjelji.

Vršnjačko nasilje je veoma ozbiljan oblik nasilja koji za posljedicu po žrtvu može imati, čak i ubistvo ili samoubistvo (suicid).

Glavni i krajnji cilj svakog društva je „škola bez nasilja“, ali kada se promatra i analizira ovakav vid nasilja potrebno je imati u vidu tranziciju društva, teško ekonomsko-socijalno stanje naročito u nekim porodicama, nezaposlenost i slabljenje roditeljske brige, kao i sam uticaj porodice na djecu, poremećen sistem vrijednosti u kome se dio mladih identifikuje sa kriminogenim licima, uticaj medija itd.

Također jedan dio mladih pokušava nedostatak pažnje nadoknaditi kroz vršenje nasilja nad svojim vršnjacima u školi, kojim se ugrožava sigurnost djece.

Zapažanja ukazuju da je prisutna nedovoljna educiranost osoblja u školama, djece, roditelja, ali i policijskih službenika, te se zbog toga neki slučajevi ne prepoznaju i ostaju nekažnjeni, ali se stanje poboljšava, te se zbog neznanja, nesigurnosti pojedinaca, straha od osude sredine slučajevi nasilja zataškavaju, poriču i budu primijećeni tek kad eskaliraju u krivično djelo.

Vršnjačko nasilje ne postoji kao krivično djelo, ali se može prepoznati kroz druga krivična djela kao što su: učestvovanje u tuči, ugrožavanje sigurnosti, TTP, LTP, krađa, nasilničko ponašanje, iznuda, ucjena i dr.

U periodu 2016.- 2020. godina na području Unsko snskog kantona evidentirana su 297 slučajeva vršnjačkog nasilja, od kojih se 37 odnosi na KD, 103 na narušavanje JRiM i 157 na ostalo (fizički napadi, verbalni konflikt, psihičko maltretiranje, uznemiravanje). Ukupno su evidentirana 392 počinioca i 271 žrtva.

Najmanji broj slučajeva vršnjačkog nasilja je evidentiran 2020. godine (30), a najveći 2018.godine (87).

Zanimljiva je usporedba 2020. sa 2016.godinom, gdje je evidentno smanjenje broja slučajeva vršnjačkog nasilja za 46 (ili 60,5 %), počinilaca za 62 (ili 56,4 %) i žrtava za 37 (ili 50,7%). Ipak statistički podaci ukazuju da su podaci po godinama oscilirali.

BROJ SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA (2016.-2020.)

GODINA	BROJ SLUČAJEVA	KRETANJE
2016.	76	↑
2017.	52	↓
2018.	87	↑
2019.	52	↓
2020.	30	↓

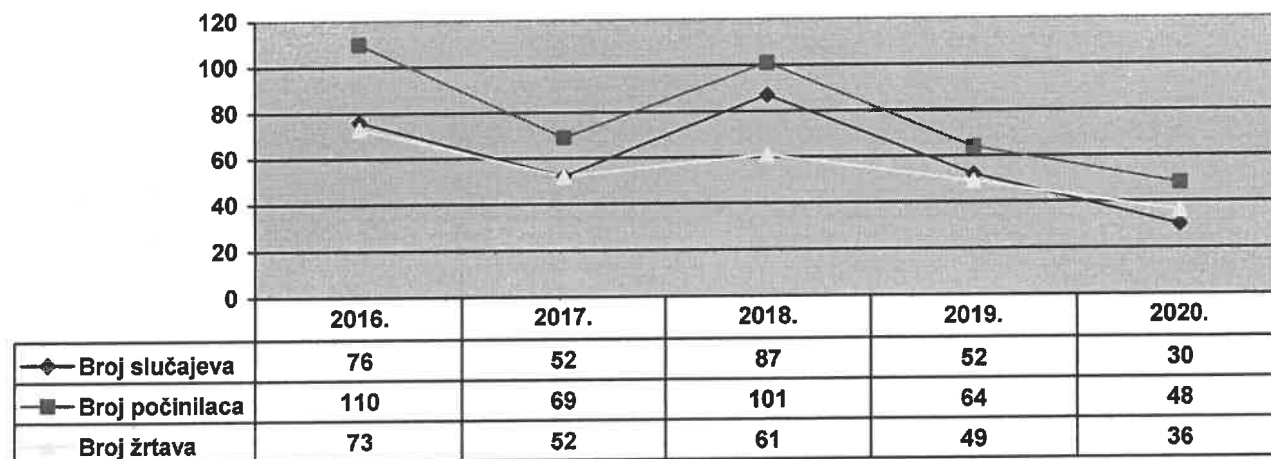
STRUKTURA VRŠNJAČKOG NASILJA (2016.-2020.)

GODINA	BROJ SLUČAJEVA			UKUPNO
	KD	NARUŠAVANJA JRiM	OSTALO	
2016.	10	31	35	76
2017.	9	22	21	52
2018.	10	30	47	87
2019.	5	12	35	52
2020.	3	8	19	30

BROJ POČINILACA I ŽRTAVA (2016.-2020.)

GODINA	POČINIOCI	ŽRTVE
2016.	110	73
2017.	69	52
2018.	101	61
2019.	64	49
2020.	48	36

GRAFIČKI PRIKAZ BROJA SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA, POČINILACA I ŽRTAVA

II – STANJE SIGURNOSTI UČENIKA OD VRŠNJAČKOG NASILJA U ŠKOLAMA USK

A - Stanje u 2020. godini

Stanje vršnjačkog nasilja u 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu karakteriše smanjenje broja slučajeva, počinitelja i broja žrtava.

Organizacione jedinice Uprave policije u 2020. godini evidentirale ukupno 30 slučajeva vršnjačkog nasilja, što je za 22 ili 42,3 % manje u odnosu na 2019. godinu.

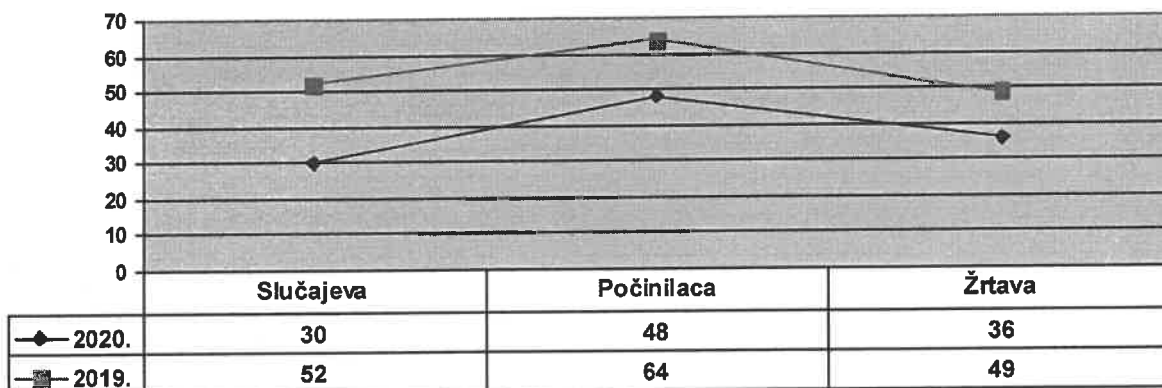
Ukupno je evidentirano 48 počinioaca vršnjačkog nasilja, što je za 16 ili 25 % manje u odnosu na 2019. godinu i 36 žrtvi vršnjačkog nasilja, što je manje za 13 ili 26,5 %.

Ostvaren je i visok stepen saradnje sa direktorima osnovnih i srednjih škola, centrima za socijalni rad i roditeljima, ali i pravosudnim oraganima, zdravstvenim ustanovama, vijećem roditelja itd.

UPOREDNI PODACI SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA

GODINA	BROJ		
	SLUČAJEVA	POČINILACA	ŽRTAVA
2020.godina	30	48	36
2019.godina	52	64	49
RAZLIKA + / -	-22	-16	-13
RAZLIKA %	-42,3	-25	-26,5

GRAFIČKI PRIKAZ BROJA SLUČAJEVA VRŠNJAČKOG NASILJA, POČINILACA I ŽRTAVA ZA 2020./2019.GODINU

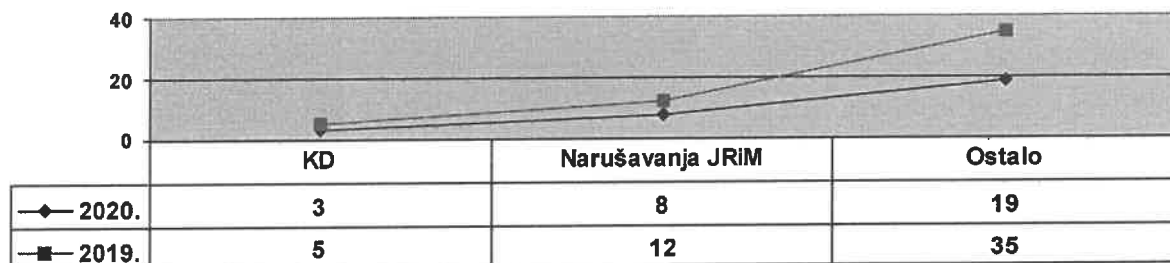
Zapažanja ukazuju da se opće stanje u društvu preslikava i na ovu oblast. Roditelji pojedine djece jednostavno zanemaruju brigu o djeci ili su nasilni u porodici što dijete „upija“ i imitirajući svoje junake ne samo iz kuće već i sa interneta i sl.postaje nasilno te vrši nasilje nad drugom djecom. Među uzroke vršnjačkog nasilja treba ubrojati i zanemarivanje vaspitne uloge škole, nedovoljnu brigu društva o mladim, kao i sveopšti nedostatak edukacije o navedenoj problematici.

STRUKTURA VRŠNJAČKOG NASILJA 2020./2019.

GODINA	KD	NARUŠAVANJA JRIM	OSTALO
2020.	3	8	19
2019.	5	12	35
RAZLIKA +/-	-2	-4	-16
RAZLIKA %	-40	-33	-45,7

Iz tabele je vidljivo da su krivična djela počinjena vršnjačkim nasiljem u padu za 2 ili 40%, narušavanja JRiM za 4 ili 33 % i ostali slučajevi za 16 ili 45,7 %.

GRAFIČKI PRIKAZ STRUKTURE VRŠNJAČKOG NASILJA 2020./2019.

STRUKTURA VRŠNJAČKOG NASILJA PO GRADOVIMA / OPĆINAMA

GRAD/ OPĆINA	STRUKTURA			
	KD	NARUŠAVANJA JRiM	OSTALO	SVEGA
Bihać			4	4
B.Petrovac		1		1
Cazin	2	5	10	17
S.Most		2		2
Ključ				
V.Kladuša	1		3	4
B.Krupa			2	2
Bužim				
2020. godina	3	8	19	30
2019. godina	5	12	35	52

Vršnjačko nasilje je evidentirano na području Grada Cazina (17) i Grada Bihaća (4), zatim općine Velika Kladuša (4), općine Sanski Most (2), Bosanska Krupa (2) i Bosanski Petrovac (1). Na području općina Bužim i Ključ nisu evidentirani slučajevi vršnjačkog nasilja. Krivična djela evidentirana su na području Grada Cazina (2) i općine Velika Kladuša (1).

Uporedni podaci slučajeva vršnjačkog nasilja 2020./2019.godina po gradovima/općinama:

GRAD/OPĆINA	BROJ SLUČAJEVA		RAZLIKA +/-
	2020.	2019.	
Bihać	4	19	-15
B.Petrovac	1	-	+1
Cazin	17	19	-2
S.Most	2	4	-2
Ključ	-	2	-2
V.Kladuša	4	8	-4
B.Krupa	2	-	+2
Bužim	-	-	=

Do smanjenja broja slučaja vršnjačkog nasilja došlo je na području Grada Cazina (za 2 slučaja), Grada Bihaća (za 15 slučaja), općine Sanski Most (za 2 slučaja), općine Ključa (za 2 slučaja) i općine Velika Kladuša (za 4 slučaja), do povećanja je došlo na području općine Bosanska Krupa (za 2 slučaja) i općine Bosanski Petrovac (za 1 slučaj). Identično stanje je na području općine Bužim, gdje nisu evidentirani slučajevi vršnjačkog nasilja.

U 2020. godini evidentirano je 48 počinioca (manje za 16 ili 25 %), od čega 45 muških (manje za 15 ili 25 %) i 3 ženske osobe (manje za 1 ili 25 %) u odnosu na 2019.godinu. Na muške počiniocice odnosi se 93,7 %, a na ženske 6,3 % počinioca.

TABELARNI PREGLED POČINILACA SA POLNOM I STAROSNOM STRUKTUROM PO GRADOVIMA / OPĆINAMA

GRAD/ OPĆINA	POČINILACA	POLNA STRUKTURA		STAROSNA STRUKTURA			
		M	Ž	Do 14	14-16	16-18	Preko 18
Bihać	8	7	1	4	1	3	
B.Petrovac	2	2				2	
Cazin	27	27			11	6	10
S.Most	4	2	2			1	3
Ključ							
V.Kladuša	4	4		1	2	1	
B.Krupa	3	3		1		2	
Bužim							
2020. godina	48	45	3	6	14	15	13
2019. godina	64	60	4	9	30	22	3

Po starosnoj strukturi najbrojniji su počinioci od 16 - 18 godina (15), zatim počinioci od 14-16 godina (14), počinioca preko 18 godina starosti (13), a najmanje je počinioci do 14 godina starosti (6).

Do povećanja je došlo kod počinioca starosti preko 18 godina (za 10 ili 100 %), dok je do smanjenja došlo kod počinioca starosne dobi od 14 – 16 godina (za 16 ili 53 %), zatim počinioca starosne dobi od 16 – 18 godina (za 7 ili 32 %) i do 14 godina starosti (za 3 ili 33 %),

U vršnjačkom nasilju evidentirano je 36 žrtvi (manje za 13 ili 26,5 % u odnosu na 2019.godinu), od čega 30 (ili 83 %) muških i 6 (ili 17 %) ženskih. Broj muških žrtava je u padu za 13 ili 30 %, a ženskih identičan broj u odnosu na 2019.godinu.

TABELARNI PREGLED ŽRTAVA SA POLNOM I STAROSNOM STRUKTUROM PO GRADOVIMA / OPĆINAMA

GRAD/ OPĆINA	BROJ ŽRTAVA	POLNA STRUKTURA		STAROSNA STRUKTURA			
		M	Ž	Do 14	14-16	16-18	Preko 18
Bihać	4	2	2	1	3		
B.Petrovac							
Cazin	22	21	1		10	7	5
S.Most	4	2	2			1	3
Ključ							
V.Kladuša	4	3	1	1	2	1	
B.Krupa	22		1		1		
Bužim							
2020.godina	36	30	6	3	15	10	8
2019.godina	49	43	6	5	25	17	2

Najbrojnije su žrtve starosti od 14 do 16 (15), zatim starosti od 16 do 18 godina (10), starosti preko 18 godina (8), a najmanje je žrtava do 14 godina (3). Do povećanja je došlo kod žrtava starosti preko 18 godina (za 6 ili 100 %), a do smanjenja kod žrtava starosti od 14 – 16 godina (za 10 ili 40 %), starosne dobi od 16 – 18 godina (za 7 ili 41 %) i do 14 godina starosti (za 2 ili 40 %).

Kao posljedica vršnjačkog nasilja dvanaest lica je zadobilo lakše tjelesne povrede (Cazin-9, Velika Kladuša-2 i Bihać-1).

TABELARNI PREGLED PRIJAVITELJA VRŠNJAČKOG NASILJA PO GRADOVIMA / OPĆINAMA

	RODITELJ	OBRAZOVNA USTANOVA	ŽRTVA	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD	ZDRAVSTVENA USTANOVA	OSTALO
BIHAĆ	3					1
B.PETROVAC						1
CAZIN					1	6
S.MOST			1	1		
KLJUČ						
V.KLADUŠA	3					1
B.KRUPA	1	1				
BUŽIM						
2020.godina	7	1	1	1	1	9
2019.godina	17	18	10	3	1	3

Iz tabele je vidljivo da su u 7 slučajeva nasilje prijavili roditelji, u jednom slučaju nasilje su prijavile obrazovne ustanove, u jednom slučaju žrtva, u jednom slučaju Centar za socijalni rad i u jednom slučaju zdravstvena ustanova, a u 9 slučajeva ostalo (anonimno-3, slučajni prolaznik-1, vlasnik ugostiteljskog objekta-1, radnici IOM-a-3 i policijski službenici -1).

**PREGLED KRIVIČNIH DJELA POČINJENIH VRŠNJAČKIM NASILJEM
PO GRADOVIMA / OPĆINAMA**

NAZIV KD	Bihać	B.Petrovac	Cazin	S.Most	Ključ	V.Kladuša	B.Krupa	Bužim	UKUPNO KD	UKUPNO POČINILACA
LTP			1						1	1
Nasilničko ponašanje			1			1			2	7
UKUPNO 2020.godina			2			1			3	8
UKUPNO 2019.godina			3	1	1				5	7

Došlo je do smanjenja broja krivičnih djela za 2 ili 40 %, a do povećanja broja počinioca za 1 ili 14,3 %.

Od ukupno tri krivična djela dva se odnose na nasilničko ponašanje i jedno na nanošenje LTP. Za ova krivična djela prijavljeno je 8 lica.

STRUKTURA PREKRŠAJA

NAZIV PREKRŠAJA	Bihać	B.Petrovac	Cazin	S.Most	Ključ	V.Kladuša	B.Krupa	Bužim	UKUPNO PREKRŠAJA	UKUPNO POČINILACA
Vika, galama, drsko ponašanje			1						1	2
Tuča-fizički napad			3	1					4	23
Naročito drsko ponašanje		1	1	1					3	17
UKUPNO 2020.godina		1	5	2					8	42
UKUPNO 2019.godina			18	3	2				23	25

Iz oblasti javnog reda i mira ukupno je evidentirano 8 slučaja narušavanja javnog reda i mira, te je evidentno smanjenje za 4 ili 33 % u odnosu na 2019.godinu.

U ovim narušavanjima evidentirano je ukupno 8 prekršaja, i svi prekršaji su po Zakonu o JRiM, u odnosu na 2019.godinu evidentno je smanjenje broja prekršaja za 15 ili 65,2 %.

Za počinjene prekršaje ukupno su prijavljena 42 počinioca (povećanje za 17 ili 68 %), protiv kojih je podnešeno 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Evidentiran je jedan slučaj narušavanja JRiM koja su počinila djeca do 14 godina starosti, a koja nisu prekršajno odgovorna, u kojem je počinjen jedan prekršaj.

Prekršaji su evidentirani na području Grada Cazin (5), zatim općine Sanski Most (2) i općine Bosanski Petrovac (1).

Prema strukturi izvršenih prekršaja po Zakonu o JRiM najbrojniji su prekršaji: tuča-fizički napad-4, zatim naročito drsko ponašanje-3 i vika, galama, drsko ponašanje-1.

Policijski službenici su sačinili 30 službenih zabilješki koje se odnose na vršnjačko nasilje.

Posebno je bitno istaći aktivnosti koje preduzima MUP USK preko Uprave policije vezano za prevenciju, ali i suzbijanju vršnjačkog nasilja, kao što su:

- Kontinuirani obilasci škola uključujući i vrijeme kad škola ne radi,
- Suradnja sa direktorima i pedagogima osnovnih i srednjih škola, kao i ostalim uposlenicima,
- Kvalitetnija saradnja sa centrima za socijalni rad,
- Prisustvo policijskih službenika blizu škola naročito kada je najčešća frekvencija kretanja učenika (prije početka smjene, međusmjene, nakon nastave, za vrijeme odmora učenika),
- Utvrđivanje identiteta lica koja ne pohađaju školu i za koja se sumnja da bi mogli ugroziti sigurnost učenika i njihovo udaljavanje od škola i oduzimanje nedozvoljenih predmeta,
- Rad policije u zajednici,
- Oduzimanje raznih predmeta (nož, palica, lanac) kojima se mogu nanijeti povrede,
- Obilasci autobusnih stanica, kao i drugih mjesta kojima se kreću ili se nalaze učenici u dolasku i odlasku u školu,
- Suzbijanje konzumiranja alkohola i zloupotrebe droga od strane učenika u školama i na javnim mjestima,
- Procesuiranje krivičnih djela i prekršaja počinjenih vršnjačkim nasiljem,
- Ostale preventivne i represivne mjere.

Postupanje policije je profesionalno uz poštovanje ličnosti počinioca vršnjačkog nasilja, stepena njegovog mentalnog razvoja, psihofizičke zrelosti i ostalih faktora bitnih za rad sa maloljetnim licima koja su počinioci ove vrste nasilja.

Procjene govore da još uvijek ima slučajeva prikrivanja i neprijavlivanja vršnjačkog nasilja iz straha, neshvatanja, nerazumijevanja, što dovodi do težih oblika nasilja i stradanja žrtve.

Posebno su bitne edukacije, ne samo učenika, već i roditelja, prosvjetnih radnika, ali i policije. Samo obučeni, svatko za svoju oblast, moći će u ranoj fazi prepoznati vršnjačko nasilje, prijaviti ga, riješiti. Krajnji cilj treba biti škola bez nasilja.

Bitno je napomenuti da maloljetnici (djeca) starosti do 14 godina nisu krivično i prekršajno odgovorni, već njihovi roditelji, odnosno staratelji.

III OCJENA STANJA

A - Osnovna ocjena

➤ Analitički i statistički pokazatelji upućuju da je vršnjačko nasilje, kojim se najneposrednije ugrožava sigurnost učenika, prisutno i kao takvo prepoznato kao vid nasilja i na USK.

➤ Ova vrsta nasilja manifestuje se češće vršenjem prekršaja ili drugih manje štetnih i sitnih incidenata (uznemiravanje, vrijeđanje, fizički napad, drsko ponašanje), a nerijetko i kroz vršenje krivičnih djela.

➤ Međutim, činjenica je da se najveći broj vršnjačkog nasilja rješava na nivou škola – porodica – centar za socijalni rad, bez prisustva policije.

➤ Još uvijek ima slučajeva da se iz straha, zablude ili sličnih razloga jedan dio nasilja ne prijavljuje, naročito kada je u ranoj fazi, tako da se ono produžava, žrtva trpi, a počinioc ostaje nekažnjen.

➤ Zbog toga su neophodne kvalitetne edukacije ne samo djece već i roditelja, prosvjetnih radnika, centara za socijalni rad i policije.

➤ U 2020. godini broj KD je smanjen za 2 ili 40 %, narušavanja JRiM za 4 ili 33 % i ostalih incidenata za 16 ili 45,7 %.

➤ Slučajevi vršnjačkog nasilja evidentirani su na području Grada Cazin (17), zatim Grada Bihać (4), općine Velika Kladuša (4), općine Sanski Most (2), općine Bosanska Krupa (2) i općine Bosanski Petrovac (1).

➤ Krivična djela prijavljena su na području Grada Cazin (2) i općine Velika Kladuša (1).

➤ Prekršaji su evidentirani na području Grada Cazin (5), općine Sanski Most (2) i općine Bosanski Petrovac (1), a ostali događaji (incidenti) evidentirani su na području Grada Cazin (10), zatim Grada Bihać (4), općine Velika Kladuša (3) i općine Bosanska Krupa (2).

➤ Slučajevi vršnjačkog nasilja nisu evidentirani na području općine Ključ i općine Bužim.

➤ Ukupno vršnjačko nasilje je u porastu na području općine Bosanska Krupa (za 2) i općine Bosanski Petrovac (za 1), a u padu na području Grada Bihać (za 15), Grada Cazin (za 2), općine Sanski Most (za 2), općine Ključ (za 2), općine Velika Kladuša (za 4). Identično stane je na području općine Bužim.

➤ Evidentno je smanjenje broja počinioca za 16 ili 25 %, a među počiniocima dominiraju muški počinioci sa 93,7 %. Po strukturi najbrojniji su oni starosti od 16 do 18 godina (15 počinioca). Najviše počinilaca evidentirano je na području Grada Cazina (27).

➤ Evidentirano je smanjenje broja žrtvi za 13 ili 26,5 %, od kojih je 83 % muških i 17 % ženskih, tako da su muški dominantni i kao počinioci i kao žrtve.

➤ Evidentirane su tri krivična djela u 2020. godini i to nasilničko ponašanje (2) i nanošenje LTP (1). Sva KD su rasvijetljena.

- U 2020. godinu evidentirano je 8 slučajeva narušavanja JRiM-a sa elementima vršnjačkog nasilja, u kojima su evidentirana ukupno 8 prekršaja, među kojima dominiraju tuča, fizički napad (4), a najbrojniji su na području Grada Cazina (5).

Stanje sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja u 2020. godini u cjelini se može ocjeniti kao dobro.

B - Rezime

Rezimirajući izloženo za 2020. godinu treba naglasiti:

- Vršnjačko nasilje prisutno je i na Unsko – sanskom kantonu i sa njim se ugrožava sigurnost učenika.
  - Stanje sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja u 2020. godini je poboljšano.
  - Pozitivno je da nije bilo smrtnih slučajeva, niti samoubistava zbog vršnjačkog nasilja.
  - Policija se i dalje susreće uglavnom sa posljedicama vršnjačkog nasilja, kada ono poprimi teže oblike, a pretpostavlja se da se jedan dio ovog nasilja i ne prijavi policiji.
  - Za efikasno suzbijanje vršnjačkog nasilja veoma su bitne edukacije, kako policije tako i drugih institucija, roditelja, prosvjetnih radnika i sl.
  - Nasilje se najčešće događa u školama ili njihovoj blizini, ali ga ima i na putu do škole (autobuske stanice i sl.).
  - Vršnjačko nasilje u 2020. godini je u padu za 42,3 %.
  - Najbrojniji počinioci, ali i žrtve su muškarci.
  - U 2020. godini vršnjačko nasilje najizraženije je bilo na području Grada Cazina (17), Grada Bihaća (4) i oćine Velika Kladuša (4).
  - Sva evidentirana krivična djela su rasvijetljena uz profesionalan rad policije.

C – Prijedlog mjera

- Vršiti edukaciju policijskih službenika, roditelja, prosvjetnih radnika, djece.
- Intenzivirati aktivnosti policije, naročito preventivnog karaktera, a u cilju daljnjeg jačanja sigurnosti učenika od vršnjačkog nasilja. Kroz pojačanu pozorničko - patrolnu djelatnost, angažman policajaca zaduženih za rad sa zajednicom (RPZ) razvijati daljnje preventivne oblike kako bi se vršnjačko nasilje smanjilo i svelo na najmanju moguću mjeru.
- Ostvariti kontinuiranu saradnju sa školama i roditeljima, u skladu sa obavezama i nadležnostima.

- Kontinuirano jačati saradnju policije sa centrima za socijalni rad, ministarstvom obrazovanja, pravosudnim organima, vladinim i nevladinim udruženjima, i drugim institucijama koje se bave vršnjačkim nasiljem radi preduzimanja planskih i zajedničkih aktivnosti, posebno edukativnog karaktera.
- Posebnu pažnju posvetiti već evidentiranim počiniocima nasilja, te licima izvan škole koja ugrožavaju sigurnost učenika, kao i školskim ustanovama u kojima je navedena problematika najizraženija, te ciljano u istima pojačati zajedničko djelovanje. Obezbjediti preventivno prisustvo policije u blizini škola, na važnijim raskrnicama, autobusnim stanicama i drugim mjestima okupljanja učenika na putu do škole.
- Kroz medijske istupe policijskih službenika, na raznim sastancima i drugim okupljanjima i saradnju sa zajednicom obuhvatiti i problematiku vršnjačkog nasilja, a sve u cilju podizanja svijesti o njegovoj štetnosti po društvo u cjelini.
- U narednom periodu nastaviti provođenje planiranih aktivnosti policijskih službenika po osnovnim i srednjim školama, uz obavezno pridržavanje epidemioloških mjera i posebnih preporuka Kriznog štaba, s ciljem podizanja svijesti učenika o štetnosti vršnjačkog nasilja, kao i posljedicama koje ovaj vid nasilja može izazvati kod djece i maloljetnika, te u iste aktivnosti uključiti nadležne službe Ministarstva obrazovanja USK i sve vladine i nevladine organizacije koje se bave navedenom problematikom.

Obrađivač: Alagić Jasmina

POLICIJSKI KOMESAR
Generalni inspektor policije

Mujo Koričić